

Informator egzaminacyjny

dla kandydatów przystępujących do egzaminu czeladniczego

KRAWIEC

Izba Rzemieślnicza w Opolu
ul. Katowicka 55
45-061 Opole
Tel. 77 454 31 73, 77 453 79 71
e-mail: info@izbarzem.opole.pl
www.izbarzem.opole.pl

KRAWIEC 753105

Egzamin CZELADNICZY przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne. Czas trwania etapu praktycznego nie może być krótszy niż 120 min i nie dłuższy niż 24 godziny, łącznie w ciągu trzech dni.

etap teoretyczny: polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zestawione w dwóch częściach; pisemnej i ustnej, sprawdzających wiedzę teoretyczną:

1. w części **pisemnej** z zakresu tematów:

- rachunkowość zawodowa
- dokumentacja działalności gospodarczej
- rysunek zawodowy
- przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
- podstawowe zasady ochrony środowiska
- podstawowe przepisy prawa pracy
- podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem

Czas trwania części pisemnej nie może być krótszy niż 45 minut i nie dłuższy niż 210 minut.

2. w części **ustnej** z zakresu tematów:

- technologia
- maszynoznawstwo
- materiałoznawstwo

Czas trwania części ustnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż 30 minut.

1. PROFIL UMIEJĘTNOŚCI CZELADNIKA ZWIĄZANY Z ZAWODEM

CZELADNIK (posiadacz świadectwa czeladniczego) w zawodzie krawiec potrafi:

1. wykonuje rysunki wyrobów odzieżowych,
2. wykonuje pomiary krawieckie oraz szyje wyroby odzieżowe w oparciu o dokumentację oraz tabele wymiarów,
3. szyje węzły technologiczne o różnym stopniu złożoności,
4. dobiera materiały odzieżowe, dodatki krawieckie i zdobnicze do zaprojektowanego modelu,
5. oblicza zużycie materiałów odzieżowych i dodatków krawieckich do zaprojektowanego asortymentu odzieży,
6. dostrzega błędy powstałe w procesie wytwarzania odzieży w produkcji miarowej i konfekcyjnej z uwzględnieniem poprawy wg dokumentacji,
7. wykonuje formy i szablony elementów wyrobów odzieżowych z uwzględnieniem opisu oznakowania dla projektu odzieży,

8. ustala luz konstrukcyjny dla projektu wyrobu odzieżowego uwzględniający rodzaj materiału i przeznaczenie odzieży,
9. wykonuje modelowanie konstrukcyjne wyrobów odzieżowych z uwzględnieniem aktualnych trendów mody,
10. dokonuje rozkroju materiałów odzieżowych w produkcji miarowej oraz konfekcyjnej (stosując sposoby nanoszenia układu szablonów na materiał, warstwowanie różnych materiałów, rozkrój nakładów),
11. stosuje wszystkie operacje związane z rozkrojem materiału: podklejanie elementów odzieży, znakowanie, numerowanie wykrojów, kontrolowanie i kompletowanie wykrojów, rozliczanie partii materiałów skrojonych,
12. klasyfikuje maszyny szwalnicze i urządzenia odzieżowe wg różnych kryteriów /rodzaj: ściegu, szwu, oprzyrządowania, kształtu głowic, przeznaczenia technologicznego),
13. dokonuje podziału maszyn szwalniczych i dobiera odpowiednią do szycia określonych wyrobów odzieżowych,
14. dobiera oprzyrządowanie do maszyn szwalniczych w zależności od ich przeznaczenia,
15. używa maszyny szwalnicze z oprzyrządowaniem oraz objaśnia zasady działania automatów i półautomatów w szwalniach,
16. dokonuje oceny stanu technicznego oraz rozpoznaje nieprawidłowości w działaniu mechanizmów maszyn szwalniczych,
17. łączy elementy wyrobów odzieżowych w całość w oparciu o dokumentację wyrobu oraz tabele wymiarów,
18. stosuje obróbkę parowo-cieplną materiałów i wyrobów odzieżowych o różnym składzie surowcowym,
19. dobiera parametry prasowania do różnych materiałów odzieżowych,
20. dokonuje oceny jakości wykonanych wyrobów odzieżowych i sporządza wycenę wykonanej usługi,
21. uzasadnia celowość kontrolowania surowców i wyrobów;
 - (wykonanie prac związanych z przeróbką)
 1. dokonuje oceny wyrobów odzieżowych przeznaczonych do przeróbki lub naprawy,
 2. rozpoznaje wady techniczne w wyrobach odzieżowych i usuwa je,
 3. określa zakres prac związanych z przeróbką lub naprawą wyrobów odzieżowych
 4. dobiera sposoby i techniki wykonania przeróbek w wyrobach odzieżowych,
 5. wykonuje pomiary krawieckie związane z przeróbką wyrobów odzieżowych
 6. przygotowuje i dokonuje przeróbek wyrobów odzieżowych
 7. rozpoznaje uszkodzenia wyrobów odzieżowych i dobiera sposoby dokonywania napraw,
 8. dokonuje napraw bądź przeróbek wyrobów odzieżowych i ocenia ich jakość,
 9. dokonuje kalkulacji kosztów i określa ceny wykonanych usług,
 10. przestrzega przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska podczas wykonywania zadań zawodowych,
 11. udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy,
 12. prowadzi szkolenia i doradztwo zawodowe wewnątrz zakładowe,
 13. sporządza wykaz niezbędnych materiałów i półfabrykatów oraz dodatków krawieckich do wykonywania wyrobów odzieżowych.

Czeladnik w zawodzie krawiec przygotowany jest do następujących zadań zawodowych:

- 1) przygotowania materiałów odzieżowych i montażu elementów w gotowy wyrób
- 2) wykonanie wyrobów odzieżowych w oparciu o projekt plastyczny
- 3) naprawianie uszkodzonych wyrobów odzieżowych
- 4) obsługiwanie i konserwowanie maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji

2. WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM WYŻEJ WYMENIONYCH ZADAŃ ZAWODOWYCH Z ZAKRESU:

2.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Czeladnik:

2. rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;

3. rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
4. określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
5. przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
6. określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
7. określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;
8. organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
9. stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
10. przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
11. udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

2.2. Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej

Czeladnik:

1. stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;
2. stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
3. stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
4. rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
5. analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
6. inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
7. przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
8. prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
9. obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
10. planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
11. optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

3. KOMPETENCJE

3.1. Personalne i społeczne

Czeladnik:

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 4) jest otwarty na zmiany;

- 5) potrafi radzić sobie ze stresem;
- 6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 7) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 8) potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 9) potrafi negocjować warunki porozumień;
- 10) współpracuje w zespole.

4. WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI OGÓLNOZAWODOWE ZWIĄZANE Z ZAWODEM KRAWIEC

4.1. Czeladnik:

- 1) posługuje się pojęciami z dziedziny odzieżownictwa,
- 2) wykonuje rysunki modelowe wyrobów odzieżowych,
- 3) dobiera kompozycje kolorystyczne,
- 4) korzysta z projektów wyrobów odzieżowych,
- 5) wykonuje rysunki techniczne wyrobów odzieżowych,
- 6) rozróżnia surowce włókiennicze oraz określa ich właściwości,
- 7) rozróżnia rodzaje wyrobów włókienniczych,
- 8) rozróżnia materiały odzieżowe i określa ich zastosowanie,
- 9) przestrzega zasad wykonywanie pomiarów krawieckich,
- 10) wykonuje ściegi ręczne,
- 11) rozróżnia rodzaje ściągów maszynowych i określa ich zastosowanie,
- 12) charakteryzuje metody konserwacji materiałów i wyrobów odzieżowych,
- 13) rozpoznaje rodzaje maszyn odzieżowych,
- 14) rozróżnia mechanizmy w maszynach i urządzeniach odzieżowych,
- 15) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań

4.2. Czeladnik:

- 1) przestrzega zasad sporządzania rysunków modelowych technicznych,
- 2) sporządza rysunki techniczne z wykorzystaniem technik komputerowych,
- 3) rozróżnia części maszyn i urządzeń odzieżowych,
- 4) zna pojęcia technologiczne i rodzaje połączeń węzłów technologicznych,
- 5) przestrzega zasad i technik prasowania na różnym etapie procesu technologicznego,
- 6) rozróżnia środki transportu wewnętrznego,
- 7) dobiera materiały odzieżowe do wyrobów odzieżowych z uwzględnieniem funkcji użytkowych i zasad konserwacji,
- 8) opracowuje dokumentację techniczno – technologiczną wyrobów odzieżowych,
- 9) wykonuje formy i szablony elementów wyrobów odzieżowych,,
- 10) wykonuje podstawowe wyroby odzieżowe w kolejnych etapach procesu technologicznego,
- 11) obsługuje typowe maszyny szwalnicze i urządzenia stosowane w procesie wytwarzania wyrobów odzieżowych,
- 12) stosuje odpowiednie techniki do konserwacji wyrobów odzieżowych,
- 13) dobiera środki transportu i składowania materiałów i dodatków krawieckich,
- 14) rozpoznaje rodzaje uszkodzeń oraz dobiera sposoby naprawy,
- 15) rozróżnia techniki i metody wytwarzania różnych węzłów technologicznych,
- 16) rozróżnia pomiary odzieżowe i stosuje do tworzenia dokumentacji technicznej,
- 17) rozróżnia metody kontroli jakości i stosuje je w procesie produkcyjnym,
- 18) określa budowę i przestrzega zasad działania maszyn i urządzeń,

- 19) samodzielnie projektuje kolekcje odzieżowe, analizuje dobór materiałów włókienniczych, dodatków krawieckich i zdobień,
- 20) wykonuje dodatkowe projekty, proponuje własne techniki plastyczne, broni swoich racji w rozwiązaniach twórczych

4.3. Czeladnik:

- 1) dobiera materiały odzieżowe do wyrobów odzieżowych z uwzględnieniem funkcji użytkowych i zasad konserwacji,
- 2) wykonuje rysunki układów szablonów na materiałach odzieżowych,
- 3) wykonuje podstawowe wyroby odzieżowe w kolejnych etapach procesu technologicznego,
- 4) obsługuje typowe maszyny i urządzenia stosowane w procesie wytwarzania wyrobów odzieżowych oraz je konserwować,
- 5) stosuje oprzyrządowanie maszyn szyjących stosownie do operacji technologicznej,
- 6) korzysta z urządzeń do transportu półfabrykatów i wyrobów gotowych,
- 7) stosuje przepisy bhp, ppoż. Oraz ochrony środowiska w procesie technologicznym wyrobów odzieżowych,
- 8) oblicza koszty wytwarzania wyrobów odzieżowych,
- 9) przewiduje zależne od rodzaju stanowiska pracy zagrożenia dla człowieka i środowiska przyrodniczego oraz zapobiega im

5.UMIĘJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM ZADAŃ ZAWODOWYCH W ZAWODZIE KRAWIEC

5.1. Wykonywanie prac związanych z przeróbką oraz naprawą wyrobów odzieżowych Czeladnik:

- 1) przyjmuje zlecenie wykonania wyrobu odzieżowego,
- 2) ocenia technologiczną przydatność materiałów odzieżowych do wytwarzania odzieży,
- 3) przeprowadza organoleptyczną ocenę jakości wyrobów odzieżowych w poszczególnych fazach wytwarzania,
- 4) kontroluje jakość wyrobów z obowiązującymi normami,
- 5) prowadzi podstawową dokumentację dotyczącą procesu produkcyjnego tj. zużycia surowców, norm czasu pracy, wyników badań jakości materiałów odzieżowych i wyrobów gotowych,
- 6) stosuje programy komputerowe do projektowania i modelowania odzieży,
- 7) opracowuje dokumentację techniczno – technologiczną.

5.2. Czeladnik:

- 1) dokonuje oceny wyrobów odzieżowych przeznaczonych do przeróbki lub naprawy,
- 2) rozpoznaje wady w wyrobach odzieżowych,
- 3) określa zakres prac związanych z przeróbką lub naprawą wyrobu odzieżowego,
- 4) dobiera sposoby wykonywania przeróbek w wyrobach odzieżowych,
- 5) wykonuje pomiary krawieckie związane z przeróbką wyrobów odzieżowych,
- 6) przygotowuje wyrób odzieżowy do przeróbki,
- 7) dokonuje przerobów wyrobów odzieżowych,
- 8) rozpoznaje uszkodzenia wyrobów odzieżowych,
- 9) dobiera sposoby dokonywania napraw wyrobów odzieżowych,
- 10) dokonuje naprawy wyrobów odzieżowych,
- 11) ocenia jakość dokonanych przeróbek i napraw,
- 12) dokonuje kalkulacji kosztów i określa ceny wykonanych usług.

Przykładowe pytania do części ustnej egzaminu:

Technologia

1. Wymień wszystkie rodzaje znanych Ci zapięć i do czego zastosujesz np. zatrzaski i haftki?
2. Czym różni się krawiectwo miarowe od konfekcyjnego i co to jest modelowanie na płasko?
3. Jak poprawić przymiarkę, kiedy przody łamią się pod pachą?
4. Jakie miary są potrzebne do skrojenia spodni?
5. Wymień rodzaje rękawów stosowanych w krawiectwie damskim ciężkim i omów je.
6. Wymień jakie znasz kieszenie stosowane w płaszczach.
7. Powiedz z jakich narzędzi i przyrządów korzystasz podczas pracy w zakładzie krawieckim.
8. Jakie znasz guziki i omów sposób doboru guzików do szytej odzieży.
9. Wymień rodzaje żelazek do prasowania używanych obecnie i w przeszłości.
10. Jakie znasz rodzaje maszyn szwalniczych?
11. Do czego służy dziurkarka odzieżowa i bieliźniana?
12. Co to szlufka i gdzie ma zastosowanie.
13. Do czego używamy wełny?
14. Jakie znasz ściegi ręczne oraz ich zastosowanie.
15. Omów zastosowanie lnu w dziewiarstwie.
16. Co to są szablony pomocnicze?
17. Wytlumacz określenie:
 1. fałda
 2. kontrafałda
 3. szczypanka
 4. zakładka
 5. pęknięcie
 6. rozporek
18. Wytlumacz jak rozpoznać z jakiego rodzaju włókna jest tkanina jeśli nie ma oznaczeń fabrycznych?
19. Czym różnią się od siebie maszyny:
 7. bębnekowa
 8. czółenkowa
 9. rotacyjna.
20. Jakiego rodzaju włókna są odporne na wysokie temperatury i dla czego?
21. Na jakie grupy dzielimy włókna zwierzęce?

22. Omów sposób wykonania podkroju szyi bluzki lub sukienki damskiej.
23. Na czym polega modelowanie na płasko i na bryle?
24. Jakie błędy mogą występować w gotowej spódnicy?
25. Jak kroimy aksamit?
26. Co to jest spódnica kloszowa?
27. Jakie rodzaje tkanin prasujemy żelazkiem o najniższej temperaturze?
28. Co to jest lamowanie?
29. Jak kroimy tkaninę wzorzystą?
30. Jakie nici stosujemy do fastrygowania?

Materialoznawstwo

1. Jak ogólnie dzielimy wszystkie włókna?
2. Wymień włókna naturalne pochodzenia zwierzęcego.
3. Wymień włókna naturalne pochodzenia roślinnego.
4. Czym różni się jedwab naturalny od sztucznego?
5. Jak dzielimy włókna chemiczne?
6. Co to są włókna sztuczne? Podaj przykłady materiałów sztucznych.
7. Jak zbudowana jest tkanina?
8. Co to jest splot i jakie znasz sploty?
9. Co to są włókna syntetyczne i jakie są cechy charakterystyczne włókien syntetycznych?
10. Co to jest przędza i jakie znasz rodzaje przędzy?
11. Jak oznacza się tkaniny i jakie znasz symbole surowcowe?
12. Wymień cechy dobrych nici i igieł.
13. Wymień dodatki stosowane w krawiectwie.
14. Co w tkaninie nazywamy wątkiem, a co osnową?
15. Co to jest izolacyjność cieplna tkaniny?
16. Omów właściwości bawełny i jej zastosowanie.
17. Jakie znasz rodzaje zapięć odzieżowych?
18. Czym charakteryzują się tkaniny w odzieży roboczej?
19. Jakie znasz rodzaje koronek i gdzie je stosujemy?
20. Co to jest skóra ekologiczna?
21. Z jakich tkanin szyjemy odzież dla małych dzieci?
22. Jakie znasz tkaniny dekoracyjne?
23. Scharakteryzuj lamę, brokat, adamaszek – sposób wytwarzania, zastosowanie, wady i zalety.

24. Jakie są zalety sprężystych tkanin?
25. Omów zastosowanie tiulu.
26. Zdefiniuj pojęcia: włókno odcinkowe, włókno ciągłe (jedwab), włókna teksturowane, mikrowłókna.
27. Jakie są przyczyny błędów, które obniżają wartość estetyczną i użytkową tkaniny?
28. Co nazywamy materiałami usztywniającymi i gdzie mają zastosowanie?
29. Co to jest pasmanteria?
30. Co to jest haft?

Maszynoznawstwo

1. Wymień rodzaje i numerację igieł krawieckich.
2. Wymień maszyny i urządzenia do prasowania odzieży.
3. Wymień jakie znasz maszyny do szycia i omów ich zastosowanie.
4. Wymień rodzaje żelazek elektrycznych.
5. Wymień zastosowanie maszyny typu overlok.
6. Wymień i omów narzędzia i urządzenia do krojenia tkanin.
7. Co należy zrobić gdy maszyna pętelkuje?
8. Jakie ma znaczenie dobór właściwy grubości igły do rodzaju materiału?
9. Jakie czynności należy wykonać przy maszynach po zakończeniu pracy?
10. Wymień najważniejsze mechanizmy w budowie maszyny szwalniczej.
11. Jakie znasz igły maszynowe – wymień.
12. Podaj jakie mogą być przyczyny łamania igły podczas szycia?
13. Wymień podstawowe czynności naprawcze i konserwacyjne wykonywane w maszynach szwalniczych.
14. Omów budowę popularnej maszyny do szycia.
15. Jakie maszyny w zakładzie krawieckim zaliczamy do tzw. specjalnych.
16. Omów sposób czyszczenia i konserwacji nożyc.
17. Dokonaj podziału maszyn szwalniczych ze względu na rodzaj tworzonego ściegu.
18. Wymień maszyny zróżnicowane budową głowicy.
19. Zdefiniuj pojęcie „mechanizm”.
20. Co to jest podwijarka i do czego służy?
21. Jak ogólnie dzielimy maszyny w przemyśle odzieżowym?
22. Podaj części konstrukcyjne bębena.
23. Jakie są przyczyny nieprawidłowego ściegu?
24. Omów mechanizm posuwu tkaniny w maszynie.

25. Jak często należy czyścić maszynę?
26. Jaki olej stosujemy do konserwacji maszyn do szycia?
27. Jakie zadania spełnia stopka dociskowa w maszynie?
28. Jakie są przyczyny niszczenia tkaniny w trakcie szycia maszynowego?
29. Jakie znasz przyczyny pętelkowania nici dołem?
30. Podaj przyczyny zrywania nici górnej.